

Bemærkninger til forslaget

Baggrund

Den danske indsats og strategi til bekæmpelse af hiv/aids trænger til en kraftig opjustering. Som det fremgår af Danidas egne beregninger, bliver kun 3,6 pct. af udviklingsbistanden brugt aktivt i kampen mod hiv/aids. Denne epidemi er en af verdens største udfordringer og en katastrofe, der direkte eller indirekte har ramt store dele af befolkninger i verdens fattigste områder og lande. Sidste år indgik regeringen sammen med bl.a. Socialdemokraterne en aftale om en ekstrabevilling til en pulje på 25 mio. kr. til en innovativ behandlingsindsats. De 25 mio. kr. var et godt og nødvendigt afsæt til en stærkere og mere helhjertet indsats i bekæmpelsen af hiv/aids. Til trods for det gode initiativ mener Socialdemokraterne dog stadig, at den danske indsats skal være mere visionær og ambitiøs. Derfor vil Socialdemokraterne opfordre til en målrettet og fokuseret indsats til at bekæmpe hiv/aids blandt verdens fattigste med en ekstrabevilling på i alt 1 mia. kr. i årene 2005-2008. Dette løft skal ses i sammenhæng med den politiske vision om at hæve den internationale indsats, herunder udviklingsbistanden, med 1,5 mia. kr. årligt, som det også fremgår af Socialdemokraternes finanslovudspil.

Også et socioøkonomisk problem

Epidemiens enorme omfang i udviklingslandene er ikke blot en menneskelig tragedie, men også et socialt og økonomisk problem, da hiv/aids virker som en bremse på vejen væk fra den dybe fattigdom. Det er et vilkår, der gør sig gældende for halvdelen af jordens befolkning. Epidemien er blevet en selvstændig faktor i skabelsen af global ulighed. De lande, der rammes hårdst af epidemien, er alle udviklingslande, og det er derfor de lande, der i forvejen lider mest nød, der bliver de største ofre.

Aids-epidemien bremser udviklingen

Det er de unge mennesker i verdens fattigste lande, der hyppigst rammes af hiv/aids, og det er med til at begrænse den eksisterende og den fremtidige arbejds-

styrke. Det betyder drastiske demografiske ændringer i disse lande. Derfor vil væksten og udviklingsmulighederne i verdens fattigste lande blive yderligere forringet, hvis vi ikke viser handlekraft.

Hiv/aids rammer alle sektorer og befolkningsgrupper og undergraver den generelle fattigdomsbekæmpelse. Hvis det ikke lykkes at standse og vende udviklingen, vil alle andre fattigdoms- og udviklingsreducerende initiativer forekomme nytteløse i de værst ramte områder. Samtidig er hiv/aids-epidemien med til at skævvride udviklingen internt i lande, der i forvejen er hårdt ramt. Et sammendrag af de økonomiske konsekvenser fra Copenhagen Consensus viser bl.a., at 41 pct. af alle familier i Thailand, som har oplevet et dødsfald på grund af aids, har solgt jordbesiddelser, mens 60 pct. af alle Ugandas indbyggere har solgt ud af deres ejendom for at betale udgifterne til pleje af syge familiemedlemmer. Under Copenhagen Consensus kom det bl.a. frem, at flere økonomer peger på, at hiv/aids har direkte negativ indflydelse på visse landes BNP. Foruden at der sker en reduktion af arbejdsstyrken, er de raske personer mindre produktive, da mange er nødt til at tage sig af deres syge slægtninge. I Zambia dør der flere lærere, end man kan nå at uddanne. Det betyder et stort svind i den allerede eksisterende knowhow i udviklingslandene.

2015-målene

Hiv/aids underminerer ganske enkelt muligheden for udvikling. Der opstår store sociale skævvridninger internt i udviklingslandene, og i forvejen svage social- og sundhedssystemer sættes under et enormt pres. Aktiv bekæmpelse af hiv/aids er en kamp, som Danmark har forpligtet sig til via tilslutningen til FN's såkaldte Millennium Development Goals, også kaldet 2015-målene. Der er otte grundlæggende målsætninger for det nye årtusind. Den sjette målsætning på listen skal bremse og nedbringe udbredelsen af hiv/aids inden 2015.

Desværre tyder intet på, at der er politisk vilje til at opfylde denne målsætning. Tilmed er det svært at få øje på blot tilnærmelsesvis tilstrækkelige fremskridt.